

22 april 2018 - VBK - "Geloof, duurzaamheid en toekomst", want onze aarde is kostbaar

Orgelspel

Welkom en mededelingen

Moment van stilte

Intochtslied: Vol van verwachting, couplet 1 en 2

Vol van verwachting zijn wij gekomen
om weer te weten waartoe wij bestaan.
Verstillend van binnen, verlangend te horen
het levende Woord dat opnieuw wordt geboren
waar mensen in aandacht en liefde verstaan.

Tijd vloeit ineen; verleden worden heden,
toekomst wordt nu, maar altijd blijft het Woord:
herinnerd te worden aan hoe wij bedoeld zijn,
herschepden de wereld waarmee wij vergroeid zijn,
die opdracht aan alles wat ademt gaat voort.

Waar mensen in aandacht en liefde verstaan,
worden oude woorden opnieuw geboren,
krijgen mensen nieuwe moed.
Laten we elkaar bemoedigen met woorden die dát bevestigen:

v: Onze Hulp is in de Naam van de Heer
a: DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT
v: die trouw is tot in eeuwigheid
a: EN LIEFDE ZONDER GRENZEN

v: Genade en vrede van God onze Vader
en van de Heer Jezus Christus
a: AMEN

Samen gekomen om te gaan vieren
uur van gemeenschap, van Woord en van Geest,
dat warm en met liefde en licht is doorweven,
ons helpt om ons leven gestalte te geven.
Verwachtingsvol zijn wij gereed voor dit feest.

Wij spreken onze zorgen uit voor God in een gebed dat we beantwoorden met de woorden:
Keer U om naar ons toe, keer ons om naar elkaar.

De tijd dringt dat wij in beweging komen
en onze voeten nieuwe wegen gaan.
De tijd dringt dat wij ons niet meer laten verdoven
noch verblinden door de eigen welvaartsgoden.

De tijd dringt dat wij weer recht doen aan
het behoud van deze aarde en Gods schepping.
De tijd dringt dat wij broeder dier niet meer behandelen
als een willoos wingewest voor onze economie.

De tijd dringt dat wij ophouden zuster natuur te verlagen
tot het troostmeisje van onze consumptiewensen.
De tijd dringt dat wij broeder lucht en zuster water
weer gaan respecteren als onze naaste familie.

De tijd dringt dat wij niet slechts willen heersen of verdienen,
maar ook dienen in soberheid en zelfbeheersing.
De tijd dringt dat wij onze vrijheid niet misbruiken
maar die inzetten voor de ethiek van de nieuwe aarde,
voor een cultuur van bouwen en bewaren.

Gloria: Gezang 400: 2, 5 en 8 (het zonnelied van Franciscus)

Gebed voor het lezen van de Bijbel

God onze Vader in de hemel,
God onze Moeder, grond van ons bestaan,
Wij vragen U om aanwezig te zijn
wanneer wij zingen en bidden en lezen uit de bijbel.
Dat wij nieuwe wegen ontdekken
waar oude onbegaanbaar zijn geworden:
dat wij toekomst hervinden.
God open ons hart voor uw Geest,
en maak ons bereid om ons om te keren
naar U, onze Vader, Moeder,
naar de wereld en naar elkaar, Amen

Inleiding Groene Kerk (Teus van Eck)

Lied 146C: 1

De kinderen gaan naar de kindernevendienst

Lezing O.T.: genesis 11: 1-9

Daarna zal het projectkoor drie stukken zingen uit het Oratorium "De schepping" van Johan Bredewout. op de beamer zijn beelden uit de natuur te zien)

Lieve mensen

Het moet rond 1854 zijn geweest dat het Indiaanse Opperhoofd van een indianenstam vlakbij Seattle de Amerikaanse overheid toesprak. Het was zijn antwoord op het verzoek om land te verkopen.

Graag lees ik een aantal fragmenten uit zijn toespraak voor:

Hoe kun je de lucht, de warmte van het land kopen of verkopen?

Dat is voor ons moeilijk te bedenken.

Als wij de prikkeling van het water niet kunnen bezitten, hoe kunt u het van ons kopen?

Wij zijn een deel van de aarde en de aarde is een deel van ons.

De geurende bloemen zijn onze zusters, het rendier, het paard, de grote adelaars, onze broeders.

Als dus het grote opperhoofd in Washington laat zeggen dat hij ons land wil kopen, vraagt hij wel veel van ons.

Hij behandelt zijn moeder, de aarde en zijn broeder, de lucht als koopwaar, die hij kan uitbuiten en weer verkopen als goedkope kralen.

Zijn honger zal de aarde kaal vreten en slechts een woestijn achterlaten.

Het zien van uw steden doet pijn aan de ogen van de rode man.

Er is geen plaats om uit te rusten in de steden van de blanke man.

Geen plaats waar je het openspringen van de knoppen in het voorjaar kunt horen of het geruis van de vliegende vogels.

Wat er met de aarde gebeurt, gebeurt met de kinderen van de aarde.

U moet uw kinderen leren dat de grond onder hun voeten de aarde van onze grootvaders is.

Leer ze eerbied voor de aarde, vertel uw kinderen dat de aarde vervuld is van de levens van onze ouders: dat de aarde onze moeder is.

God gaf u heerschappij over de dieren, de bossen en met een bijzondere bedoeling ook over de rode man. Maar dat lot is een mysterie voor de rode man.

Wij zouden misschien kunnen begrijpen als we wisten waar de blanke man van droomt.

Van welke hoop en verwachting hij zijn kinderen vertelt in de lange winteravonden.

Welke visioenen hij graveert in hun harten, zodat zij verlangend uitzien naar de dag van morgen.

Een ding weten wij: onze god is dezelfde als de uwe. Deze aarde is hem dierbaar.

En ook de blanke man kan niet ontkomen aan ons aller lot.

Misschien zullen wij tenslotte toch broeders zijn.

Tot zover de woorden van het opperhoofd. Indrukwekkend vind ik ze, ook omdat ze al zo lang geleden vertellen wat de gevolgen zijn van onze omgang met het milieu.

Het opperhoofd richt zich tot de Amerikaanse overheid, maar in feite herkennen we in zijn omschrijving van de blanke man en zijn manier van omgaan met de aarde onszelf, westerse mensen. Hebben wij niet lang zo geleefd als hij omschrijft?

Rentmeesterschap betekende dat de aarde tot onze beschikking stond en dat wij die mochten gebruiken voor het vermeerderen van onze welvaart. Het christelijk geloof was eeuwenlang vaak weinig kritisch. De nadruk lag op het geestelijke en het scheppingsverhaal uit genesis leerde ons dat de mens de kroon op de schepping was. Al het andere was ondergeschikt aan hem.

We leken wel wat op de torenbouwers van Babel. Één taal domineerde en ons streven was eenzijdig gericht op steeds maar meer: meer productie, meer consumptie, grotere efficiency en meer winst. Dat zou ons groot maken.

Wanneer het opperhoofd zich afvraagt met welke idealen wij onze kinderen opvoeden, dan denk ik dat we er de afgelopen eeuw naar hebben gestreefd dat onze kinderen het beter zouden hebben dan wij. Maar in welk opzicht beter?

Pas de laatste decennia is duidelijk dat de vooruitgang in welvaart alléén niet voldoende is om na te streven en dat de groei er misschien wel een beetje uit is. Opeens wordt het voor heel

veel mensen duidelijk dat we de toekomst van onze kinderen niet veilig kunnen stellen met een eenzijdige nadruk op welvaart. Natuur en milieu blijken van levensbelang. Een eerlijke verdeling tussen mensen en volken onderling blijkt niet alleen een mooi ideaal, maar ook bittere noodzaak voor een veilige toekomst.

En zo is duurzaamheid in de zin van een goede balans tussen economie, mens en milieu ineens niet meer een hobby voor mensen met geitenwollen sokken, maar iets wat hoog op de politieke agenda staat. Duurzaamheid is in het belang van iedereen.

Dat betekent dat wij onze waarden en normen moeten aanpassen.

Dat we niet meer op de oude voet door kunnen en inspiratie moeten zoeken die ons motiveert om de transitie te maken. Een transitie van oude naar nieuwe energiebronnen, maar ook een transitie naar bewuster consumeren en recreëren. Ik denk dat ons geloof daar een stimulerende rol in kan spelen. Want er zijn zoveel prachtige verhalen in de bijbel en de kerkgeschiedenis die ons juist de ogen zouden kunnen openen voor de onschatbare waarde van de aarde en onze onlosmakelijke verbondenheid met alles wat leeft.

Graag wil ik 3 verhalen kort benoemen die ons kunnen inspireren tot een duurzame kijk op het leven.

Als eerste wil ik Franciscus noemen. Vanmorgen zongen we een stukje uit het zonnelied dat hij geschreven heeft. In dat lied is te horen dat hij alle wezens zijn broeders en zusters noemt. Hij staat daarmee niet zo ver af van het opperhoofd uit Seattle. Beide geloven in een diepe verbondenheid tussen mensen en dieren en al wat leeft.

Franciscus adviseerde: Laat er rondom elke akker altijd een rand met bloemen en kruiden zijn, zorg ervoor dat er altijd iets bloeit in je tuin, zodat mensen geraakt worden door al dat moois van de Schepper. Zo leren ze de Schepper waarderen en danken ze Hem danken voor al het goede dat ons omringt.

Het tweede verhaal is ook bekend. Het is de toespraak die Paulus houdt op de Areopagus. Paulus zoekt in die toespraak toenadering tot de Atheners. Hij wil hen vertellen over God in wie hij gelooft. God die het leven heeft gegeven.

En het mooie is dat hij hen verteld dat God geen tempels of aanbidding nodig heeft. Hij is degene die aan iedereen leven en adem geeft en al het andere. In hem leven wij, bewegen wij en zijn wij.

Wanneer ik me zijn toespraak voorstel in onze omgeving en ik laat die woorden nog eens klinken: In hem leven wij, bewegen wij en zijn wij, dan realiseer ik me dat die prachtige natuur waarvan we zo kunnen genieten ons iets onthult van het mysterie van ons bestaan. God is niet alleen ver weg en abstract, maar erfahrbaar in het leven hier op aarde. Van Hem getuigt alles wat leeft op aarde en dat wij daarom schepping noemen.

Het derde verhaal dat ons kan inspireren tot een duurzaam leven zal u na de twee voorgaande verhalen niet verbazen: dat is het scheppingsverhaal uit genesis 1. Stuk voor stuk wordt daarin alles beschreven wat is. Licht en duisternis, water en droge, zon, maan en sterren, dieren op het land en in de zee, vogels in de lucht en ten slotte de mens. Natuurlijk is het een mensenverhaal en staat de mens centraal. Maar is het niet veel meer een loflied op alles wat die mens tegenkomt op aarde, is het niet juist ook een waardering voor alles wat leeft. Alles wat kruipt en zwemt of vliegt. 6 keer klinkt er dat God zag dat het goed was, de zevende keer is na de schepping van de mens: God keek naar **alles** wat hij had gemaakt en zag dat het zeer goed was.

Met die waardering van alles wat is wil ik deze overdenking afsluiten.

Dat ook wij vervuld mogen worden van die waardering. dat wij zien dat het goed is, zeer goed en dat wij daarnaar leven. Amen

(meditatief orgelspel)

Lied: 841: 1 en 2 (Wat zijn de goede vruchten)

Collecte

De kinderen komen terug van de kindernevendienst tijdens de collecte

Kindermoment: we kijken en luisteren naar de klimaattoptien. <https://youtu.be/82FtiiPJsrc>

Dankgebed en voorbeden

Stil gebed

Onze Vader verborgen....

Slotlied: 838: 1 en 3 (O grote God die liefde zijt)

Dat gezegend is,
de aarde die jou draagt,
de weg die jou leidt,
de einder die jou wenkt.

Dat je rennen
wandelen,
je prestatiezucht
genieten wordt.

Heb onderweg oog en hart
voor de natuur die je omringt,
de vriendschap die je ontvangt.

Dat je zintuigen je thuisbrengen.
Ga in vrede.
God zal bij je zijn.